

Film
elke
woensdag

Op missie
naar Mars
wetenschap 17

Het fijnzinnige oeuvre
van F. Springer (1932-2011)
cultuur 19

Berlusconi: ik treed pas af na akkoord over hervorming economie Groeierende onrust markten om Italië

Door onze correspondent
BAS MESTERS

ROME. Met paniek hebben de financiële markten vanochtend gereageerd op de onduidelijke gevolgen van de vertraagde val van het kabinet Berlusconi. De financiële stabiliteit van Italië is in gevaar.

De rente op tienjarige staatsobligaties stond rond het middaguur op bijna 7,5 procent, een niveau dat Griekenland en Portugal nekte. De beursindex in Milaan daalde met 4,3 procent. Oppositieleiders riepen op tot versnelde uitvoering van de aan de Europese Unie beloofde hervormingen en versnelde aftreden van Berlusconi. Deze zei gisteravond dat hij na de invoering van de hervormingswet zal terugtreden. Enkele uren daarvoor bleek uit een stemming dat zijn regering geen meerderheid meer heeft.

„De cijfers van deze ochtend tonen aan dat de internationale investeerders Berlusconi niet geloven, niet eens wanneer hij belooft af te treden”, aldus Benedetto della Vedova, leider van oppositiepartij Futuro e Libertà. Berlusconi's aankondiging werd door de Italianen met zorg en wantrouwen, maar vaak ook met onverschilligheid ontvangen. De problemen zijn te talrijk om het vertrek van de flamboyante, door justitie vervolgd en internationaal bespottende premier met een gerust hart tegemoet te zien.

„Berlusconi weg? Ach. Eerst zien dan geloven”, luidde de meest gehoorde reactie op straat. In de politieke praatprogramma's overheerste gisteravond zorg, angst bijna.

De Italianen vertrouwen hun politici niet. Ze betwijfelen of de politieke klasse de eendracht zal vinden die nodig is om het land te hervormen. Meer dan de helft van de bevolking vreest dat het land op een faillissement afstevent, zo bleek uit een gisteravond gepresenteerde peiling.

Na een strijd van ruim een jaar zag de vechthas Berlusconi zich gisteren gedwongen naar het presidentiële paleis te gaan. Toen hij een uur later weer buiten stond was de boodschap klassiek Berlusconi-aans: hij vertrekt, maar toch ook weer niet. Eerst mag

hij van president Giorgio Napolitano de hervormingswet nog door Senaat en het Huis van Afgevaardigden loodsen. Als een 'man van eer' wil hij daarna afscheid nemen.

De internationale markten gunnen Berlusconi die tijd niet meer. Vanuit Brussel wordt ook aangedrongen op haast. Gisteren lekte een zeer vernederende brief uit van de Europese Commissie met 39 vragen aan de Italiaanse regering die al voor vrijdag moeten worden beantwoord. „De antwoorden op de maatregelen die in Italië moeten worden doorgevoerd dienen zo snel mogelijk te komen. Met deze regering of met een andere”, zei eurocommissaris van Monetaire Zaken Olli Rehn gisteren in Brussel.

Wanneer Berlusconi eenmaal zijn portefeuille zal hebben ingeleverd, is het aan president Napolitano om een brede regering samen te stellen. Maar gisteren werd al meteen duidelijk dat dit niet gemakkelijk wordt. Berlusconi zei in eerste reactie op zijn ontslag: „Het is niet aan mij, maar ik zie maar één mogelijkheid en dat is nieuwe verkiezingen. Het parlement is verlamd.”

De zakenman-premier wordt vervolgd vanwege belastingontduiking, corruptie en het aanzetten tot prostitutie. Hij kan het zich niet veroorloven de controle op de macht lange tijd uit handen te geven. Nieuwe verkiezingen – al dan niet met hemzelf als lijsttrekker – kunnen Berlusconi weer een parlementaire machtsbasis bieden om hemzelf en zijn zakenimperium te beschermen.

Dat is zelfs zo als Berlusconi's partij Volk van de Vrijheid de verkiezingen verliest. Juist nu brede politieke steun voor de pijnlijke hervormingen vereist is, kan Berlusconi als oppositieleider proberen persoonlijke bescherming voor rechtsvervolging af te dwingen, in ruil voor steun voor bezuinigingen.

Het is twijfelachtig of de oppositiepartijen akkoord gaan met de door te voeren hervormingen zoals versoepeling van het ontslagrecht.

Berlusconi's langste dag; paniek op de markten: pagina 9

De Italiaanse premier Berlusconi gisteren in het parlement. Op zijn briefje staat onder meer „308” (het aantal stemmen), „-8 verraders”, „President van de Republiek” (die hij even later zou bezoeken) en „een oplossing”. Foto AP

AHMADINEJAD

IK ZOU HEM NOG
NIET VERTROUWEN
MET EEN
ZAKMES!

©

Iran werkt 'bijna zeker' aan kernbom

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM. Iran heeft een breed opgezet programma voor de ontwikkeling van een kernwapen. Dat concludeert het Internationaal Atoomenergie Agentschap (IAEA) in zijn laatste rapport. Sterke aanwijzingen staan in een annex bij het rapport. Dat lekte gisteren uit.

In eerste reacties zeggen de VS de sancties tegen Iran te willen versterken. Frankrijk wil de VN-Veilighedsraad bijeenroepen. Iran zelf noemt het rapport „absurd”.

Het IAEA uit zich stelliger dan ooit, maar komt net niet tot het bewijs dat Iran werkelijk een kernwapen bouwt. Wel staat vast dat Iran al

les op alles zet om de technologie te beheersen voor de bouw van een impliesiebom met hoogverrijkt uranium als splijtstof.

De annex noemt alle aanwijzingen voor de ontwikkeling van een atombom. Sommige zijn al langer bekend, maar er zijn ook nieuwe aanwijzingen. De meeste ervan komen van anonieme buitenlandse inlichtingendiensten. Meer dan tien landen hebben informatie gegeven.

Speciale aandacht schenkt het IAEA aan 'een buitenlands netwerk' dat Iran zou hebben bijgestaan. Daarmee wordt het netwerk bedoeld van de Pakistaanse atoomspion dr. A.Q. Khan. Sterke aanwijzingen voor

de militaire bedoelingen van Iran ziet het IAEA – nog steeds – in een partij documenten van ruim 1.000 pagina's van onbekende afkomst die in 2005 in een laptop-computer werd aangetroffen.

Het IAEA noemt ook „een buitenlandse kernwapenexpert” die veel nucleaire knowhow verschaft. De dienst heeft de expert, vermoedelijk een Rus, gesproken. Het staat vrijwel vast dat Iran al proefexplosies deed met een dummy-kernkop (zonder uranium) en ook dat raketkoppelen geschikt worden gemaakt voor het transport van een kernwapen.

In het nieuws: pagina 4-5

Advertenties

Ode
VOOR INTELLIGENTE OPTIMISATIE

Donderdag 10 november
bij de krant: Ode-bijlage
over duurzame mobiliteit

Inhoud 44 pagina's

Binnenland 6-8 Buitenland 9-11 Het Grote Verhaal 12-13
Opinie 14-15 Wetenschap 17 Cultuur 18-19 Economie
21-25 Beurzen 26-27 Sport 29 Familieberichten 28,
30-31 Media 32-35 Film 1-8

14°C Eerst mistig

Morgenochtend op veel plaatsen mistig, in de middag zo nu en dan zon. Het wordt 9 tot 14 graden. Vanaf vrijdag flink wat zon met maxima rond 12 graden. 's Nachts geleidelijk kouder. **Weeroverzicht: pagina 35**

Lees NRC HANDELSBLAD

Bespaar tot
49%

Ga naar nrc.nl/abo

